Р Е Ш Е Н И Е
№ 44796

гр. София, 14.11.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, **Второ отделение 15 състав,** в публично заседание на 20.10.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Росица Цветкова

при участието на секретаря Антонина Митева, като разгледа дело номер **13137** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ).

Образувано е по искова молба на М. К. В. срещу Столична община за заплащане на 10 000 лв. (5 112,92 евро), представляващи обезщетение за неимуществени вреди за периода от 24.11.2023 г. до предявяване на иска на 15.12.2025 г., ведно със законната лихва от тази дата до окончателното изплащане. Претенцията се основава на твърдяно продължително незаконосъобразно бездействие на общински органи и служители, изразяващо се в непредприемане на необходимите действия по процедурата за издаване на разрешение за премахване на дървесна растителност в съседен имот, чието премахване е разпоредено с влязло в сила гражданско съдебно решение. Поддържа се, че многократните искания на съдебния изпълнител са останали без резултат и това е причинило тревожност, страх, безсъние, напрежение и чувство на безизходица. Претендират се разноски.

Ответникът – Столична община, оспорва иска като неоснователен. Поддържа, че не е налице противоправно бездействие, тъй като преписката е изпратена за разглеждане от компетентните звена, включително до Постоянната комисия по опазване на околната среда, земеделие и гори към

Столичния общински съвет. Позовава се на чл. 76 от Наредбата за изграждане, поддържане и опазване на зелената система на Столична община и твърди, че разрешението се отнася до повече от дванадесет дървета, поради което е необходимо предварително становище на комисията. Признава, че към датата на отговора няма данни за изготвено такова становище. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Представителят на Софийска градска прокуратура счита иска за основателен и доказан, като поставя на преценка размера на претендираното обезщетение.

От събраните доказателства съдът приема за установено следното:

С Решение № I-31-183020/31.07.2017 г. по гр. д. № 52053/2012 г. на Софийския районен съд, в частта му, влязла в сила след инстанционното разглеждане, Р. И. Т. е осъдена да премахне индивидуализирани насаждения в собствения си имот с идентификатор 04234.6969.3339 в [населено място], разположени до границата с имота с идентификатор 04234.6969.3338. По съдебното решение на 04.08.2021 г. е издаден изпълнителен лист и е образувано изпълнително дело № 20219240400630 по описа на ЧСИ Г. К..

Във връзка с принудителното изпълнение частният съдебен изпълнител е отправил искане за издаване на разрешение за премахване на дървесната растителност с писмо от 16.11.2023 г., получено от администрацията на район „П.“ на 24.11.2023 г. Последвали са повторни искания и писма през 2024 г. и 2025 г., адресирани до район „П.“ и различни звена на Столична община, включително до заместник-кмета по направление „Зелена система, екология и земеползване“, дирекция „Зелена система“ и Постоянната комисия по опазване на околната среда, земеделие и гори към Столичния общински съвет. В кореспонденцията се съдържат искания от 21.06.2024 г. и 09.07.2024 г., последващи напомняния през 2024 г. и 2025 г., писмо от 06.11.2025 г. и обръщение до комисията от 12.11.2025 г.

От писмото от 06.11.2025 г. се установява и че след прехвърляне на архива на ЧСИ Г. К. изпълнителното дело е продължило при ЧСИ С. А. под № 20259190403279. Обстоятелството не променя предмета на искането за разрешение, но обяснява последващата кореспонденция от името на съдебния изпълнител.

От представените писма се установява движение на преписката между район „П.“, дирекция „Зелена система“ и структури на Столичния общински съвет, както и обсъждане на

необходимостта от експертна преценка и становище на постоянната комисия. Ответникът поддържа, че случаят попада в хипотезата на чл. 76 от наредбата, тъй като се касае за повече от дванадесет дървета. Гражданското съдебно решение индивидуализира подлежащите на премахване насаждения по друг начин, а представените доказателства не позволяват само въз основа на това различие да се установи точният им брой за целите на специалната процедура. По делото няма доказателства за постановено становище на комисията, нито за издадено разрешение или изричен отказ до предявяването на иска. Установената кореспонденция опровергава твърдение за пълна липса на административна дейност, но сама по себе си не доказва своевременно и пълно изпълнение на всички задължения по наредбата.

От събраните по делото гласни доказателства се установява, че ищцата е изпитвала тревожност, раздразнение и чувство на безсилие поради продължаващото неизпълнение на съдебното решение и невъзможността да бъде премахната растителността. При контактите си с помощник-съдебния изпълнител е изразявала недоволство от липсата на разрешение, като при една от срещите се е разплакала. Притеснявала се е и от възможността да загуби предварително заплатена сума на фирма за премахване на дърветата. Емоционалното напрежение се е проявявало в ежедневието ѝ с безсъние и промени в настроението. Притесненията ѝ са били свързани и с височината на дърветата, близостта им до жилището и опасенията от падането им при буря. Съобщавала е за повишено кръвно налягане и алергични оплаквания, които е свързвала с растителността.

Съдът кредитира показанията на свидетелите Т. В. К. и J. HENDRIKUS P. относно непосредствено възприетите обстоятелства. Те са конкретни, последователни и взаимно се допълват по отношение на емоционалните реакции на ищцата. К. е общувал с нея служебно във връзка с изпълнителното производство, а П. е имал ежедневни наблюдения като неин съжител. Близките отношения на последния са отчетени съобразно чл. 172 ГПК във връзка с чл. 144 АПК, но сами по себе си не разколебават достоверността на показанията му, които се подкрепят от останалите гласни доказателства в относимата им част.

При така установеното съдът приема следното от правна страна:

Предявеният иск е допустим. С Определение № 5250/14.05.2026 г. по адм. д. № 4606/2026 г. Върховният административен съд, III отделение, е отменил прекратителното определение по настоящото дело и е върнал същото за продължаване на съдопроизводствените действия. ВАС е

приел, че твърденията за непредприемане на фактически действия по издаване на административен акт подлежат на разглеждане по същество, като въпросът за наличието на противоправно бездействие следва да бъде разрешен след изследване на доказателствата. Тези указания са съобразени при преценката по същество. Столична община е надлежният ответник по чл. 205 АПК.

Разгледан по същество, искът е неоснователен.

За отговорността по чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ е необходимо да се установят незаконосъобразно действие или бездействие на орган или длъжностно лице при или по повод административна дейност, настъпили вреди и пряка и непосредствена причинна връзка между тях по смисъла на чл. 4 ЗОДОВ. Предпоставките са кумулативни.

Гражданското решение е постановено срещу собственика на съседния имот и установява негово задължение за премахване на индивидуализираната растителност. То не съдържа разпореждане към Столична община да издаде разрешение или да извърши премахването. Задълженията на общинските органи произтичат от приложимия административноправен режим, а не непосредствено от изпълнителния титул.

Приложимият през исковия период режим по чл. 45 и чл. 49 от Наредбата за изграждане, поддържане и опазване на зелената система на Столична община урежда разглеждането на заявленията за премахване на растителност, необходимата експертна преценка и произнасянето на компетентния орган, съответно изпращането на преписката с изискуемото становище, когато компетентността е на друг орган. Ответникът се позовава и на специалното съгласуване по чл. 76 от наредбата при премахване на дванадесет или повече дървета. В тежест на ответника съгласно обявения доклад е да установи фактическите предпоставки за приложимостта на този ред и предприетите конкретни действия по получаване на становището. От представените доказателства не следва категоричен извод, че всички необходими действия са извършени своевременно; липсва и доказателство за произнасяне на комисията. Същевременно наличието на влязло в сила гражданско решение не освобождава административния орган от преценка по приложимия разрешителен режим и не обуславя безусловно издаване на положително разрешение.

Ищцата основава претенцията си на непредприемане на необходимите действия за издаване на разрешение, а не на неизпълнение на самостоятелно фактическо задължение за премахване или

поддържане на дърветата. Поради това е необходимо да се разграничи дължимото властническо произнасяне от действията, които го подготвят. Експертната оценка, събирането на становища, изпращането на преписката по компетентност и евентуалното съгласуване с постоянната комисия служат за формиране на волята на компетентния орган по искането за разрешение или отказ. Дори когато отделен подготвителен етап е забавен или не е осъществен в необходимия обем, той остава част от административното производство, чийто краен резултат е индивидуален административен акт. Непроизнасянето в установения срок се урежда от чл. 58, ал. 1 АПК като мълчалив отказ. Няма основание само поради липсата на своевременно извършени подготвителни действия непроизнасянето да бъде квалифицирано и като самостоятелно фактическо бездействие по чл. 204, ал. 4 АПК.

Съдът не възприема възражението на ответника, че самото препращане на преписката и липсата на становище на комисията изключват всяко нарушение на задълженията на администрацията. Доказателствата не установяват безспорно нито фактическите предпоставки за прилагане на специалната процедура по чл. 76 от наредбата, нито предприемането на всички дължими действия в разумна последователност. Възможното нарушение на тези задължения обаче следва да се преценява във връзка със законосъобразността на непроизнасянето по искането за административен акт. То не доказва отделно фактическо бездействие, чието неизпълнение да е самостоятелно основание на предявения иск.

С Определение № 5250/14.05.2026 г. по адм. д. № 4606/2026 г. ВАС е приел, че заявените твърдения за непредприемане на фактически действия следва да бъдат разгледани по същество. Настоящият съд съобразява този задължителен процесуален резултат. След събиране и обсъждане на доказателствата обаче приема, че не е установено самостоятелно противоправно фактическо бездействие, различно от твърдяното неприключване на разрешителното производство. Това е извод по основателността на иска, а не повторно разрешаване на въпроса за неговата допустимост.

Независимо от изложеното, при самостоятелна преценка на останалите предпоставки за отговорност съдът намира, че не е доказана и пряка и непосредствена причинна връзка между твърдяното противоправно фактическо бездействие и претендираните вреди.

Съдът приема за установени отрицателните емоционални преживявания на ищцата. Показанията на К. изрично сочат, че липсата на разрешение е била повод за нейното раздразнение и

обезсърчение; тази част от доказателствата не се отрича. Същевременно показанията на П. установяват трайни притеснения, породени от самото наличие на високите дървета, близостта им до жилището и опасността при буря. Преживяванията се развиват на фона на продължителен съседски спор и неизпълнено гражданско решение. Не може автоматично да се отнесе цялото установено емоционално напрежение към поведението на общинските органи.

Показанията позволяват да се приеме, че липсата на разрешение е била един от поводите за отрицателните преживявания на ищцата. Те обаче не установяват, че тези преживявания са пряка и непосредствена последица от отделно фактическо действие, което общински орган е бил длъжен да извърши независимо от произнасянето по заявлението. Не е допустимо вредите от продължаващото наличие на дърветата и от неизпълнението на гражданското решение да се отнесат изцяло към администрацията само защото исканото разрешение не е било издадено. При това положението, че забавянето е съпътствало и е засилвало тревожността, само по себе си не установява изискуемата по чл. 4 ЗОДОВ непосредствена причинна връзка с твърдяното самостоятелно фактическо бездействие.

Този извод не се основава на разбирането, че наличието на повече от един причинен фактор изключва отговорността по ЗОДОВ. От значение е, че доказаните емоционални преживявания се отнасят до невъзможността за постигане на крайния резултат — премахването на дърветата, — докато по делото не е установено самостоятелно противоправно фактическо поведение на общински орган, на което тези преживявания да могат да се припишат като пряка и непосредствена последица. Следователно и при отделна оценка на причинната връзка не са налице предпоставките за уважаване на иска.

При липса на доказани кумулативни предпоставки за ангажиране на отговорността по чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ искът следва да бъде отхвърлен изцяло. Неоснователна е и акцесорната претенция за законна лихва.

При този изход на спора на ответника се дължи поисканото юрисконсултско възнаграждение по чл. 10, ал. 4 ЗОДОВ във връзка с чл. 37 от Закона за правната помощ и чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ. С оглед фактическата и правната сложност на делото и осъщественото процесуално представителство съдът определя възнаграждението в размер на 102,26 евро.

Воден от горното, Административен съд – София-град

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ предявения от М. К. В. срещу Столична община иск с правно основание чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ за заплащане на 10 000 лв. (5 112,92 евро), представляващи обезщетение за неимуществени вреди за периода от 24.11.2023 г. до 15.12.2025 г., претендирани като причинени от противоправно бездействие на общински органи във връзка с действията по издаване на разрешение за премахване на дървесна растителност, необходимо за изпълнение на гражданското съдебно решение по гр. д. № 52053/2012 г. на Софийския районен съд, ведно с претенцията за законна лихва от датата на предявяване на иска до окончателното изплащане.

ОСЪЖДА М. К. В. да заплати на Столична община сумата от 102,26 евро, представляваща юрисконсултско възнаграждение.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.